

Інформація Янчук В.В. – члена Експертної групи Громадської ради при Дніпровській районній в місті Києві державній адміністрації стосовно шляхів вирішення проблеми з антисоціальним поселенням ромів в місті Києві

Антисоціальне поселення ромів на Березняках.

1. Опис існуючої проблеми.

Недавні події у Миколаївській області за участю деяких людей ромської національності свідчать, що така проблема є не тільки в місті Києві. Це проблема має вирішуватись на рівні держави і не тільки в прийнятті "правильних" законів, а в реальних діях щодо врегулювання питань поселень ромів, їх зайнятості та умов життя.

Термін "антисоціальне поселення" вживається тому, що група людей проживає на території міста Києва (чи інших населених пунктів), але не приймає участі в житті міста, більшість з них не працюють і ніколи не працювали офіційно, не сплачувати податків, ніколи не служили в Армії. Разом з тим займаються вимаганням на вулицях, крадуть і збувають крадені товари, та можливо наркотичні суміші, не поважають органів влади, не бояться поліції. При цьому користуються соціальними правами громадян України.

Табір щонайменше зі ста сімей оселився у Дарницькому районі Києва ще у 2012 році, на занедбаній території заводу, інший табір в промзоні на вул. Канальній, на території «Русанівських садів». Ці люди самовільно заселились до нежитлових будинків по вул. Садовій, лінії 25-та та 26-та, які перебувають на балансі КП «Дирекція будівництва шляхо-транспортних споруд м. Києва». Ще одне поселення близько 50 людей ромської національності утворилося в Голосіївському районі на Лисій горі на Видубичах. Також в таборі багато дітей. Цигани приїхали в основному із Закарпаття, оселилися тут самовільно. Після цього місцеві жителі почали скаржитися на зростання кількості грабежів і пропажу речей.

Працівниками відділу поліції та дільничними інспекторами постійно здійснюється перевірка місць, де проживають особи ромської національності. "Свої" поселення провідують представники Голосіївської РДА. Аналогічно в адміністрації Дніпровської РДА теж не знають, що робити з ромами.

Умови проживання у циган моторошні, всі вони живуть в наметах. Представники РДА вирішили провести облік ромів, а також перевірити їх на причетність до скоєння злочинів. Також вирішується питання про їх добровільний переїзд до інших місць проживання. Поруч з табором ромів постійно чергує патруль поліцейських, щоб забезпечувати правопорядок.

2. Законодавчі рішення проблеми:

В Законі України "Про національні меншини в Україні", ст.3 визначається, що "до національних меншин належать групи громадян України, які не є українцями за національністю, виявляють почуття національного самоусвідомлення та спільності між собою"

На відміну від більшості національних меншин роми не мають власної державності. Ромська національна меншина є другою за чисельністю національною меншиною, яка зазнала геноциду під час Другої світової війни. Дискримінація ромів у деяких державах Європи спричинила послаблення їх інтегрованості та маргіналізацію. Все це призвело до того, що ромська національна меншина є найбільш соціально вразливою національною меншиною в Європі.

За даними Всеукраїнського перепису 2001 року, 47,6 тис. осіб визначили свою належність до ромської національності.

На території України найбільш компактно роми проживають у Закарпатській (14 тис. осіб), Донецькій (4,1 тис. осіб), Дніпропетровській (4 тис. осіб), Одеській (4 тис. осіб), Харківській (2,3 тис. осіб) та Луганській (2,2 тис. осіб) областях.

Роми в Україні мають ті ж проблеми, що і представники цієї національної меншини в інших державах Європи, зокрема: низький освітній рівень, високий рівень безробіття, незадовільний стан здоров'я, відсутність у більшості ромів документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство, свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану, низький рівень житлово-побутових умов, наявність фактів упередженого ставлення до ромів.

Указом Президента України від 08.04.2013 № 201/2013 була затверджена Стратегія захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року.

Метою Стратегії є визначення засад захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини шляхом забезпечення рівних прав і можливостей для її участі в соціально-економічному та культурному житті держави, а також активізації співпраці з громадськими об'єднаннями ромів.

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 11 вересня 2013 р. № 701-р затвердив "**План заходів** щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року".

Була створена Міжвідомча робоча група з питань виконання плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року" № 993 — редакція від 25.11.2015.

Але як свідчать результати громадського моніторингу реалізації Плану Заходів до Стратегії, проведеного у 2014 - 2015 рр. – всі заходи або не були реально проведені, або проведені на папері.

Хоча такі проблеми успішно вирішуються в Болгарії, Латвії, Словаччині та інших країнах.

3. Соціальні рішення проблеми. Охорона здоров'я та житлово-побутові умови ромів

Залучення в установленому порядку представників громадських об'єднань ромів до участі у вирішенні питань суспільного життя, зокрема до розроблення та обговорення відповідних проектів актів і рішень, що впливають на становище ромської національної меншини.

Сприяння в отриманні ромами, які на законних підставах перебувають на території України, документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство, свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану.

Сприяння ромам у вирішенні відповідно до законодавства питань щодо забезпечення житлом, участі у програмах пільгового кредитування придбання та будівництва житла

Працівники соціальної сфери та сфери зайнятості разом із громадськими об'єднаннями ромів мають провести реєстр непрацюючих ромів з метою залучення їх до суспільно-корисної праці.

Зробити списки багатодітних сімей, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, пенсіонерів і одиноких непрацездатних та бездомних осіб.

4. Системна інформаційно-просвітницька робота.

Органи місцевого самоврядування мають сприяти поширенню інформації про життя та культурну самобутність ромів у засобах масової інформації, збереженню та розвитку культури і мистецтву ромів.

Громадські об'єднання, педагогічні колективи навчальних закладів, представники райдержадміністрацій мають вести роз'яснювальну роботу серед ромів щодо важливості отримання

дітьми дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти, невикористання дитячої праці для жебракування, а також пропагування серед ромів здорового способу життя та поліпшення стану їх здоров'я.

5. Шляхи вирішення проблеми з "Антисоціальним поселенням ромів" в місті Києві.

Загальне вирішення цієї проблеми має виконуватись на державному рівні на виконання ст.47 Конституції України "Кожен має право на житло. Держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду" та ст.48."Кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло".

Але тут не йдеться, що ці умови мають бути створені саме в столиці- місті Києві. Тобто, в місцях компактного проживання ромів на має бути виділена територія, підключена до водопостачання й електрики, з біотуалетами і регулярним вивезенням сміття. З ромами (представниками груп) мають бути укладені домовленості, що роми повинні відправляти дітей вчитися, вивчати мову, слідкувати за чистотою, ходити на курси перекваліфікації. Зі свого боку місцева адміністрація забезпечує їх роботою, організовує навчання для дітей, автобуси, щоб їх возили.

В Законі про столицю – місто Київ в ст. 22 крім пункту 12) "приймати рішення про звільнення самовільно зайнятих земельних ділянок та знесення самовільно збудованих будівель та споруд без відшкодування витрат, здійснених за час незаконного користування", додати пункт про заборону самовільних поселень чи самозахватів територій будь-якими групами людей.

Відповідним Постійним комісіям Київради прийняти такі рішення і довести їх до всіх громадян мвста Києва через засоби масової інформації. Притягнути до відповідальності всіх посадових осіб міста Києва за відсутність реакції на появу в столиці незаконних поселень ромів і відслідковувати цю ситуацію постійно.